

редниками; по-друге, збільшиться надходження державних коштів до виробників, зокрема, українських, які здебільшого сплачують податки; по-третє, будуть мінімізовані підстави для масового звільнення працівників із вітчизняних підприємств.

Таким чином, процес удосконалення фінансового контролю у сфері державних закупівель має знаходитися в постійній динаміці, а сам контроль – відповідати умовам сьогодення і виступати одним із базових елементів боротьби з “тіньовою” економікою та фінансовим шахрайством задля забезпечення прозорості, конкурентності та дієвості процедур держзакупівель, що є важливим фактором ефективного функціонування системи державних закупівель в Україні.

IV. Висновки

Отже, результати цього дослідження свідчать, що подальше регулювання сфери державних закупівель в Україні є доцільним з урахуванням таких шляхів його вдосконалення:

1. Терміново прийняти відповідний закон, що регулює сферу державних закупівель, з дотриманням, при цьому, міжнародних норм та рекомендацій Світового банку та Світової організації торгівлі.

2. Розробити та затвердити стратегію розвитку системи електронних державних закупівель, створити умови для появи інформаційних ресурсів, на базі яких будуть проводитись електронні державні закупівлі в режимі он-лайн.

3. Впорядкувати функції та повноваження контрольних органів у сфері державних закупівель.

Література

1. Звернення учасників п'ятого Всеукраїнського круглого столу “Державні закупівлі в сучасних економічних та політичних умовах, м. Харків, 03.12.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://procurement.in.ua/news-2524-page1.html>.
2. Звіт щодо здійснення замовниками закупівель за державні кошти у першому півріччі 2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=138275&cost_id=129962.
3. Положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2008 р. № 921 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
4. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку проведення органами державної контрольно-ревізійної служби державного фінансового аудиту окремих господарських операцій” від 20.05.2009 р. № 506 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
5. Через відкати на держзакупівлях бюджет втратить 35–40 млрд гривень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/-/1/0/all/2009/09/14/171106>.

УДК 351.823

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ

Приходько О.М.

аспірант Класичного приватного університету

Annotation

The author is grounding the necessity of existence of interregional auction-wholesale market, offers conducting of auctions on auction-wholesale market with the use of mechanisms of electronic trade exchanges, system of measures realizing by the executive public authorities jointly with a regional exchange with the purpose of creation of terms of the economic personal interest of market subjects and balanced of food stuffs turn, conducts the technology of auctions of exchanges in the article.

Анотація

У статті автором обґрунтовано необхідність існування міжрегіонального торгово-оптового ринку, запропоновано проведення

торгів на торгово-оптовому ринку з використанням біржових механізмів електронної торгівлі, систему заходів, що реалізуються органами державної виконавчої влади спільно з регіональною біржею з метою створення умов економічної зацікавленості суб'єктів ринку і збалансованості обороту продовольчих товарів, розглянуто технологію проведення біржових торгів.

Ключові слова

Державне управління, виробництво, обіг, продовольча продукція, біржа, торгово-оптовий ринок, орган державної влади, орган місцевого самоврядування, суб'єкт ринку.

I. Вступ

Продовольча забезпеченість є однією зі складних глобальних проблем людства. Особливо актуальною вона є для країн, що розвиваються, і держав з перехідною економікою, де через слабку розвинутість і не-ефективність сільськогосподарського виробництва, низьку платоспроможність населення, споживання продуктів харчування на душу населення значно нижче від прийнятих медичних норм. Ця обставина значною мірою загострює проблеми здоров'я людей, провокує соціальне напруження, формує залежність країни від імпорتنих поставок продовольства, підриває основи державної безпеки.

II. Постановка завдання

Мета статті – запропонувати систему державного управління процесами виробництва й обігу продовольчої продукції в регіоні.

III. Результати

Актуальність організації системи державного управління процесами виробництва й обігу продовольчої продукції та фінансів на території регіону зумовлюється необхідністю забезпечення економічної й продовольчої безпеки Запорізької області та України в цілому.

Проект створення торгово-оптового ринку (далі – ТОР) складається з двох частин:

1) організація системи електронних аукціонів, що проводяться біржею в режимі реального часу в загальнодоступній мережі Інтернет, у тому числі з метою закупівель продукції для державних і регіональних потреб на регіональному оптовому ринку;

2) ухвалення системи заходів, що реалізуються органами державної виконавчої влади спільно з біржею з метою створення умов економічної зацікавленості суб'єктів регіонального ТОР і забезпечення збалансованості обороту продовольчих товарів.

Система електронних аукціонів, у свою чергу, має включати таке: формування й підтримку баз даних про попит і пропозицію в електронному вигляді в режимі реального часу, суміщене з функціонуванням Інтернет-виставки; здійснення операцій між продавцями і покупцями безпосередньо в самій електронній біржовій торговій системі; встановлення контрактних відносин між учасниками торгів на підставі зареєстрованих у процесі торгів операцій з використанням електронного цифрового підпису; при поставках продукції для державних і регіональних потреб проводиться аналіз ходу й результатів біржових торгів, а також координація дій державних і регіональних замовників з боку виконавчої влади через уповноваженого координатора.

Система заходів, що реалізуються органами державної виконавчої влади спільно з

регіональною біржею з метою створення умов економічної зацікавленості суб'єктів ринку і збалансованості обороту продовольчих товарів, у свою чергу, включає:

- концентрацію фінансових ресурсів бюджетів усіх рівнів для формування найбільш об'єктивної ринкової ціни продукції на конкретній території, у конкретний проміжок часу на основі економічної зацікавленості учасників біржового ринку;
- поєднання ринку розміщення державних і регіональних замовлень із загальним регіональним електронним ТОР у цілому;
- забезпечення умов збалансованості обороту продукції і фінансів на основі сформованих ринкових цін у рамках біржового електронного товарно-оптового ринку;
- активізація обороту продовольчих товарів, збільшення доходів бюджету за рахунок реалізації клірингу й залучення вільних грошей банків для розрахунків контрактних відносин та здійснення обов'язкових платежів за наслідками торгів на біржовому ринку.

На підставі аналізу визначено, що загальними завданнями в період інституційних перетворень мають бути такі:

- створення ефективною системи захисту прав власників [1];
- приведення регіональних програм у відповідність з державними, розробка регіональних законодавчих актів;
- створення інститутів інтеграційної економічної політики регіону;
- стимулювання розвитку інститутів суспільної самоорганізації асоціацій підприємців, банків, профспілок, союзів споживачів, наукових співтовариств тощо.

Можна виділити п'ять основних напрямів інституційних перетворень на регіональному рівні, які дадуть змогу підвищити ефективність регіональних інституційних структур. До них належать: моніторинг державного і регіонального регулювання ринків; створення й упровадження системи фінансових інструментів (ф'ючерсних регіональних контрактів) на сільськогосподарських ринках регіону; розробка й упровадження нових інститутів у галузі державних закупівель; створення інститутів з акумуляції інвестиційних ресурсів на рівні регіону; розробка та реалізація регіональної концепції розкриття інформації про стан і динаміку товарно-оптового ринку.

Підвищення ефективності торгів на ТОР пов'язане з переходом на нову технологічну основу їх проведення – електронні торги. Сучасні інформаційні Інтернет-технології приводять до різкого багаторазового здешевлення операцій пошуку альтернатив на ринку і розширюють кон'юнктуру глобально-

го ринку. Оскільки в основі електронної торгівлі лежать інформаційні мережі й потоки, інтегровані в мережу Інтернет, то це покращує транспарентність ринків: покупці і продавці практично миттєво отримують інформацію про ціни, якість і умови постачання, пропоновані різними конкурентами. Формується інформація для проведення найбільш ресурсоощадної аукціонної форми торгів. Крім того, електронні торги самі по собі здатні до запобігання таким негативним явищам, як криміналізація ринкових процесів, ухилення від податків, вплив капіталів за кордон.

Створення електронної системи торгів із закупівлі (продажу) товарів і послуг для державних потреб у регіоні дає змогу реалізувати:

- забезпечення єдиних технологічних зв'язків з використанням сучасних інформаційних технологій віртуального простору, недопущення роз'єднаності органів виконавчої влади регіону в питаннях державних закупівель і державного регулювання, що може призвести до втрати економічного контролю і значних додаткових витрат при закупівлі товарів, робіт і послуг;
- можливість проведення аналізу руху товарів для державних потреб та інших спеціальних питань з найменшими витратами;
- забезпечення моніторингу, контролю й обліку вільних фінансових і матеріальних ресурсів і тих, яких не вистачає;
- аналіз фінансових і товарних потоків на регіональному та місцевому рівнях;
- оптимізацію податкової, тарифної та митної політики у сфері торгових і фінансових операцій;
- економію бюджетних коштів, що виділяються на закупівлю товарів і послуг для державних потреб (15–20% і більше);
- інтеграцію в міжнародні інформаційні системи закупівель товарів і послуг для державних потреб.

Необхідність вирішення намічених Програмою створення ТОП масштабних і значущих із соціально-економічного погляду проблем за допомогою залучення й використання значних фінансових ресурсів порушує питання про фінансову прозорість і контроль за використанням державних бюджетних коштів при реалізації Програми.

Фінансова прозорість реалізації Програми має бути досягнута шляхом запровадження доведеної системи програмно-цільового фінансування реалізації Програми в цілому, а також окремих заходів і проектів, що проводяться в її рамках. Доцільним є використання інструментів оперативного фінансового контролю над заходами, що проводяться, і оцінювання кінцевих і промі-

жних результатів цих заходів. Дуже важливим елементом слід вважати контрольованість основних операторів трансфертів, що спрямовуються на вирішення передбачених завдань. Враховуючи високий рівень надійності казначейської системи як оператора трансфертів, основна робота в цій галузі має бути сконцентрована на банківській системі регіону. Істотну допомогу тут надасть забезпечення фінансової прозорості витрачання коштів бюджетами регіонального й державного рівнів, а також використання інструментів фінансового контролю над цільовим та ефективним використанням коштів, що виділяються, підрядчиками – приватними фірмами.

Основний акцент зроблений на розвиток прогресивних механізмів залучення позабюджетних ресурсів у сектор малого бізнесу. У процесі реалізації програмних заходів закладається основа, що дає змогу після 2010 р. створити умови для ресурсного забезпечення малого підприємництва за рахунок внутрішніх джерел.

Пріоритетні напрями Програми передбачають розробку нових схем роботи з банками і кредитно-фінансовими установами (створення спеціалізованих кредитних організацій для фінансування малих і середніх підприємств, розвиток ринку цінних паперів малих і середніх підприємств).

Необхідність створення міжрегіонального ТОП визначається рівнем розвитку агропромислового комплексу регіону й розмірами його товарних ресурсів, що в сукупності з платоспроможним попитом населення зумовлює рівень ввезення і вивезення продовольства.

Міжрегіональний ТОП, перш за все, вирішує проблеми продовольчого забезпечення, незалежно від того, є регіон постачальником продукції чи її споживачем. Крім того, міжрегіональний ТОП, сформований на біржі, сприяє надходженню коштів до місцевого бюджету за рахунок легалізації торгівлі. Нарешті, легалізація торгівлі сама по собі позитивно впливає на економіку. На міжрегіональному ТОП торгівля набуває реєстраційного характеру; полегшується уніфікація контрактів; підвищується рівень правового забезпечення електронних торгових операцій на біржі.

Специфіка міжрегіонального ТОП та агрокліматичні умови регіону висувають ряд вимог до видів продовольства, які будуть на ньому представлені, а саме: істотна частка в харчовому раціоні населення; висока транспортабельність, що дає змогу перерозподіляти продовольство між регіонами; придатність до порівняно тривалого зберігання.

Ми рекомендуємо проведення торгів на ТОП, використовуючи біржові механізми електронної торгівлі. Для наочної ілюстрації

Держава та регіони

проведення біржових торгів доцільно розглянути технологію одного торгового дня.

Регіональна біржа на підставі документів з акредитації формує електронну базу учасників біржових торгів та ідентифікацію кожного учасника шляхом призначення кодів. Код учасника торгів одночасно є номером аналітичного рахунка учасника для обліку гарантійних внесків і зобов'язань за результатами біржових торгів.

Під біржовим товаром розуміють не вилучений з обороту товар певного роду і якості, зокрема стандартний контракт і коносамент на вказаний товар, допущений в установленому порядку біржею до біржової торгівлі [3]. Торги ведуться за встановленою номенклатурою відповідно до системи кодування товарів.

Враховуючи, що сервер біржі в мережі Інтернет функціонує 24 години на добу без вихідних, кожен учасник біржових торгів у будь-який час може подати заявку на чергові біржові торги, які проводяться за правилами біржових торгів з 11:00 до 15:00 години щодня з понеділка до п'ятниці. Електронна система торгів дає змогу приймати заявки в такому вигляді: активна заявка на продаж продукції, активна заявка на купівлю продукції.

У день проведення торгів електронна торгова система автоматично активує торгову сесію згідно з регламентом, унаслідок чого, згідно з умовами поданих на торги заявок, починають формуватися операції. До критеріїв вибору заявок, що збігаються, входять такі параметри, як збіг коду номенклатури товарів, час подачі заявок, цінові параметри заявок, умови активації заявок у передбачених випадках.

З метою забезпечення серйозності намірів учасника торгів з купівлі або продажу продукції всі учасники біржових торгів роблять гарантійні внески. Доступ державних і регіональних замовників в електронну торгову систему може бути здійснений за одним із запропонованих варіантів: безпосередня участь у біржових торгах з біржового торгового залу через оператора біржі; безпосередня участь в електронних торгах через засоби телекомунікації і видалений термінал учасника електронних біржових торгів; через одну з брокерських контор, акредитованих на біржі як її члени, або постійних відвідувачів біржових торгів.

Акредитовані учасники біржових торгів беруть участь у торговій сесії через окремі торгові термінали, використовуючи будь-який з доступних способів передачі даних. Це може бути локальна мережа біржі, корпоративна мережа регіону або глобальна мережа Інтернет.

У процесі проведення торгів першими задовольняються заявки на купівлю або продаж за такими правилами.

За пріоритетом ціни: на купівлю – в порядку убавання цін у заявках на продаж; на продаж – у порядку зростання цін у заявках на купівлю.

За пріоритетом часу: при рівності заявлених цін заявок задовольняються ті, які були подані раніше.

Всі зареєстровані в процесі біржового торгу операції включаються в "Реєстр операцій" конкретної дати торгів. У період з 15.00 до 16.00 години біржа здійснює перевірку забезпеченості операцій, погоджує параметри операцій державних замовників або операцій, здійснених у їх інтересах, з координатором дій державних і регіональних замовників на біржових торгах, відповідно. У період з 16.00 до 18.00 години із зареєстрованих за наслідками біржових торгів контрактів біржа формує зведений кліринговий звіт і робить усі необхідні дії для реалізації клірингу зобов'язань учасників біржових торгів в банку, що обслуговує. Біржа не є стороною за біржовим контрактом, а здійснює їх реєстрацію.

Розміщення державного й регіонального замовлення через відкриті біржові аукціони дає змогу забезпечити взаємне проникнення ринку продовольства, організованого виробниками і споживачами продукції, в ринок державного й регіонального замовлення, забезпечує прозорість цінових показників розміщення такого замовлення та саморегулювання з урахуванням узагальненого попиту й пропозиції. Цінові показники такого ринку безпосередньо впливають на доходи бюджету через деклароване біржею котирування ціни.

Доходи й витрати бюджету формуються від різного рівня ціни продукції. При цьому ціни закупівель продукції для державних і регіональних потреб (витрачання бюджетних коштів), як правило, вищі за ціни, від яких розраховується база оподаткування підприємства.

Система організації розміщення державного й регіонального замовлення не забезпечує формування умов збалансованості обороту фінансів при виконанні бюджету поточного року на рівні цінового показника. Держава щорічно витрачає колосальні фінансові ресурси при закупівлях продукції для державних і регіональних потреб.

Цінові показники таких закупівель не можуть реально вплинути на стабілізацію цінових показників ринку продукції відповідно до чинного законодавства.

Використання біржових торгів з метою закупівлі продукції для державних і регіональних потреб на TOP дає змогу отримати рівень такої ринкової ціни, динаміку її зміни в часі та використовувати ці показники для регулювання доходів бюджету. Схема акти-

візації регіонального товарно-оптового ринку при проведенні державних і регіональних

замовлень подана на рис. 1.

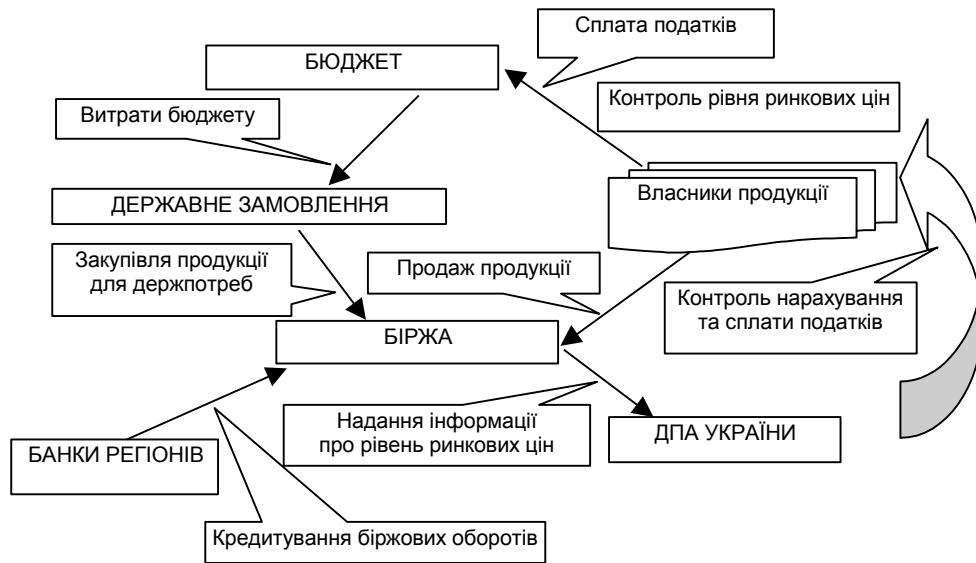

Рис. 1. Схема активізації регіонального ТОР при проведенні державних та регіональних замовлень через біржі

Запропоновані механізми розміщення державного й регіональних замовлень приводять відносини державних і регіональних замовників з постачальниками до функції узгодження попиту та пропозиції на ТОР через біржові торги. Технологія біржових торгів створює умови, за яких держава безпосередньо бере участь у розвитку моделі

цивілізованого ТОР. При цьому оборот продукції між підприємствами будується за таким самим принципом (рис. 2). Концентрація попиту і пропозиції в одному місці з метою контракції дає змогу застосувати для збільшення оборотності фінансових ресурсів на регіональному ринку систему біржового клірингу.

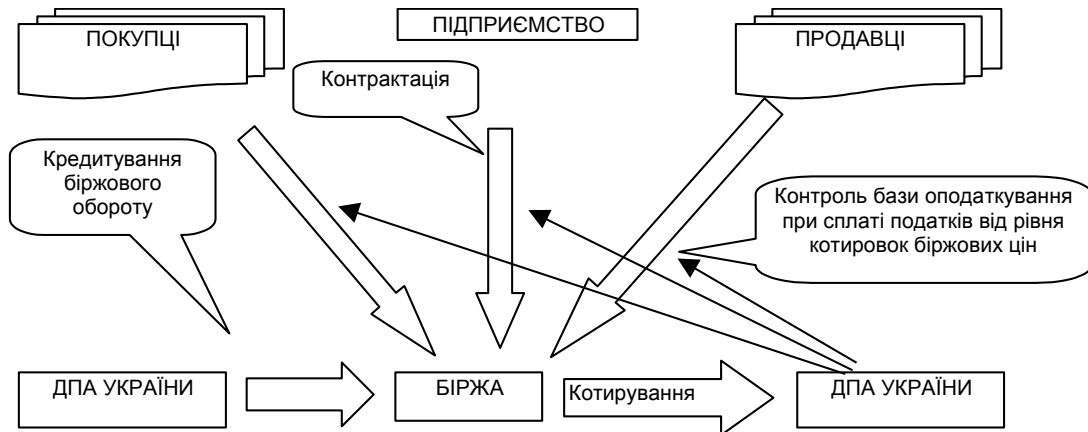

Рис. 2. Товарно-фінансовий оборот між підприємством та його контрагентами через біржові торги

Враховуючи, що контрактні відносини на регіональному ринку, як правило, будуються між підприємствами, що обслуговуються в різних банках, застосування банківського клірингу неефективне.

Біржовий кліринг будується на основі проведення розрахунків за рахунками спеціалізованих брокерських контор, що представляють інтереси різних підприємств, які на біржі є розрахунковими фірмами й обслуговуються в одному банку [1].

Проведення закупівель продукції для державних і регіональних потреб на біржо-

вому ринку, що регламентується і контролюється з боку держави, приведе до організації обороту продукції і між підприємствами на цьому самому ринку.

Поточний контроль над цінами для цілей оподаткування з боку державної податкової служби приведе до забезпечення збалансованості цін витрачання бюджету з цінами, від яких розраховується база оподаткування підприємства, зникне економічна складова формування тіньового ринку. Збільшення обсягів податків, що стягуються, у відсотках від податкового потенціалу території дасть

Держава та регіони

змогу безболісно знизити ставки оподаткування і тим самим зменшити податковий тягар.

Активізація обороту продукції і фінансів на ТОР завдяки біржовим торгам, ліквідація тіншового ринку зумовить необхідність дій підприємств-виробників, спрямованих на підвищення ефективності виробництва й реалізацію продукції законними способами, а також необхідність займатися плануванням виробництва і цін продукції, що виробляється.

Біржа здатна представити на ринок систему такого планування через організацію обороту стандартних контрактів і організацію хеджування виробників на біржовому ринку стандартних контрактів і реальних активів.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- сформулювати нормативно-правову базу, що забезпечує виконання організаційних заходів і залучення адміністративного ресурсу до реалізації Програми;
- для забезпечення участі в реалізації Програми державних органів влади затвердити умови економічного експерименту відповідно до цієї Програми;
- розділити функції державних замовників при здійсненні закупівель товарів для державних потреб, передавши функції організатора торгів на ТОР біржам. При цьому функції покупця товарів слід залишити за державними замовниками;
- забезпечити збалансованість товарних і фінансових потоків на регіональному ТОР через використання рівня біржових котирувань цін (ринкових цін), що сформувалися, для контролю над закупівлями товарів для державних потреб і для цілей оподаткування;
- за рахунок погашення неплатежів сформувати фонди: мобілізаційного резерву, стратегічного й тактичного державного резерву, інтервенційні, інвестиційні, для реалізації цільових програм, для реалізації міжрегіональних і міжнародних програм, для ведення наукової діяльності й організації впровадження наукових розробок у повсякденне життя, для підтримки соціального розвитку суспільства;
- створити систему складів для нагромадження, зберігання й роботи з активами фондів (резервного, стабілізаційного, інвестиційного, інтервенційного);
- організувати випуск подвійних складських свідоцтв (далі – СС), забезпечених товарами таких фондів;
- розробити заходи (за участю всіх зацікавлених міністерств і відомств) щодо використання активів таких фондів для досягнення мети Програми;

- організувати на біржі заставу товарів, забезпечених подвійними складськими сертифікатами, для цілей випуску і стабільного обігу ф'ючерсних контрактів на торгах;
- запровадити державних агентів з метою хеджування на біржових ринках термінових контрактів і реальних товарів з використанням активів стабілізаційного й інтервенційного фондів. Забезпечити залучення до ринку стандартних контрактів виробників.

Доцільно забезпечити участь у реалізації Програми регіональних об'єднань, бюджетних і позабюджетних фондів, а також організацій, що фінансуються ними. Це дасть змогу створити інфраструктуру корпоративного управління економікою, побудовану на принципах економічної зацікавленості, яка забезпечує просування заходів Програми на регіональному ТОР.

IV. Висновки

Обґрунтовано необхідність існування між-регіонального торгово-оптового ринку. Запропоновано проведення торгів на ТОР з використанням біржових механізмів електронної торгівлі. Створення електронної системи торгів із закупівлі (продажу) товарів і послуг для державних потреб у регіоні дають змогу реалізувати: можливість проведення аналізу руху товарів для державних потреб та інших спеціальних питань з найменшими витратами; забезпечення моніторингу, контролю й обліку вільних фінансових і матеріальних ресурсів і тих, яких не вистачає; аналіз фінансових і товарних потоків на регіональному та місцевому рівнях; оптимізацію податкової, тарифної та митної політики у сфері торгових і фінансових операцій; забезпечення на торгах достатнього рівня конкуренції та контролю за використанням бюджетних коштів регіонального й державного рівнів; економію бюджетних коштів, що виділяються на закупівлю товарів і послуг для державних потреб.

Запропоновані механізми розміщення державного й регіональних замовлень приводять відносини державних і регіональних замовників з постачальниками до функції узгодження попиту та пропозиції на ТОР через біржові торги. Технологія біржових торгів створює умови, за яких держава безпосередньо бере участь у розвитку моделі цивілізованого ТОР.

Інституційні перетворення на регіональному рівні дадуть змогу підвищити ефективність регіональних інституційних структур, активізації регіонального ТОР при проведенні державних та регіональних замовлень через біржі.

Література

1. Регіональні агропромислові комплекси України: теорія і практика розвитку /

- [П.П. Борщевський, В.О. Ушкаренко, Л.Г. Чернюк, Л.О. Мармул] ; [за ред. П.П. Борщевського]. – К. : Наук. думка, 1996. – 262 с.
2. Романюк С.А. Політика регіонального розвитку в Україні: сучасний стан і нові можливості: Регіональні дослідження / С.А. Романюк. – К. : Вид-во УАДУ, 2001. – 109 с.
3. Янків М.Д. Аграрна реформа як чинник продовольчої безпеки України / М.Д. Янків // Регіональна економіка. – 2000. – № 1. – С. 22–26.

УДК 35.072.2

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ЧИННИКИ МІСЬКОГО РОЗВИТКУ

Протас В.М.

здобувач Харківського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентіві України

Annotation

The article is devoted to consideration of strategy development management of urban territory as system. The main steps of this process and their peculiarities are examined.

Анотація

Статтю присвячено розгляду проблеми управління стратегічним розвитком міста як системи. Розглянуто основні етапи цього процесу та їх особливості.

Ключові слова

Міський розвиток, чинники розвитку, управління розвитком, місцеві органи влади.

I. Вступ

Соціально-економічний розвиток є важливою складовою процесу розвитку міст у цілому, оскільки дає змогу протистояти спадам, що відчувають деякі міста у зв'язку зі змінами в економіці і зростаючою глобалізацією ринків. При цьому успішний соціально-економічний розвиток міста має бути двостороннім, тобто враховувати як попит, так і пропозицію. Попит визначається прагненням міських властей стримувати місцеві витрати і залучати більше коштів ззовні, для чого необхідні зусилля щодо створення сприятливих інвестиційних умов у місті. З погляду пропозиції інтерес становить залучення інвестицій для поліпшення інфраструктури, включаючи будівництво нових доріг, модернізацію комунікацій тощо. При цьому інвестиційний клімат, поза сумнівом, залежатиме від конкурентоспроможності місцевої економіки, що складається з якості інфраструктури, кваліфікації робочої сили і географічних переваг.

Питання управління соціально-економічними процесами на рівні міста розглядаються у працях багатьох як вітчизняних, так і зарубіжних учених, зокрема, В. Бабаєва, Б. Данилишина, М. Долішнього, Л. Корецького, Ю. Куца, Ю. Лебединського, В. Мамонної, М. Чумаченка, І. Фоміна, Е. Берджеса, Д. Лічфілд, Р. Парка, Б. Робсона, Д. Сакса, У. Томаса, І. Турока, С. Файнштайна,

Р. Фатхутдінова, П. Хілі, П. Холла та ін. Водночас вирішення багатьох проблем, які набули особливої актуальності на сучасному етапі розвитку, зокрема щодо необхідності адаптації вітчизняних управлінських практик до новітніх умов з урахуванням чинників впливу на міський розвиток, не знайшло у них достатнього відображення.

II. Постановка завдання

Метою статті є визначення тих економічних та соціальних чинників, котрі впливають найбільше на міський розвиток.

III. Результати

Досвід європейських міст демонструє, що останнім часом наявний відхід від традиційних промислових і комерційних проєктів і програм до тих, які більше акцентують на задоволенні потреб місцевої громади. А це призводить і до змін у структурі витрат, призначених для забезпечення економічного розвитку. На сьогодні пріоритетними напрямками фінансування є такі: задоволення потреб місцевих громад, забезпечення соціального партнерства, підтримка інновацій і структурних змін, "просування" міста. Для цього реалізуються відповідні, у тому числі й фінансові, проєкти, спрямовані на ширше використання технологій і телекомунікацій, розвиток транспорту і комунікацій, забезпечення економічної та екологічної стійкості життя міста, наприклад, на основі змішаного розвитку. А міська економічна політика все більшою мірою робить акцент на ефективному використанні фінансових ресурсів, а не просто на сприянні максимізації економічного зростання.

При цьому слід враховувати, що в більшості сучасних міст (за винятком мегаполісів) основною економічною проблемою, на вирішення якої мають спрямовуватись першочергові зусилля міської влади, є проблема зайнятості. Робочі місця для місцевих мешканців є основною життєвою необхідністю. Також наявність відповідних робочих місць є дуже високим пріоритетом для бі-